II

(Akty, ktorých uverejnenie nie je povinné)

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 20. októbra 2004

o programe pomoci „Invest Northern Ireland Venture 2003", ktorý Spojené kráľovstvo plánuje zaviesť pre malé a stredné podniky v Severnom Írsku

[oznámené pod číslom K(2004) 3917]

(Iba anglický text je autentický)

(Text s významom pre EHP)

(2005/644/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 88 ods. 2 pododsek 1,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom spoločenstve, najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po výzve všetkých zainteresovaných strán na predloženie pripomienok podľa uvedených ustanovení [1] a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

I. POSTUP

(1) Listom z 20. marca 2003, zaregistrovaným v Komisii 26. marca 2003, orgány Spojeného kráľovstva Komisii ohlásili vytvorenie programu Invest Northern Ireland Venture 2003.

(2) Listom D/53203 z 15. mája 2003 a listom D/55504 z 29. augusta 2003 Komisia požiadala o ďalšie informácie o ohlásenom opatrení.

(3) Listom z 24. júna 2003, zaregistrovaným v Komisii 1. júla 2003, a listom z 30. septembra 2003, zaregistrovaným v Komisii 1. októbra 2003, poskytli orgány Spojeného kráľovstva požadované informácie.

(4) Listom z 26. novembra 2003 Komisia informovala Spojené kráľovstvo, že sa vo veci opatrenia rozhodla začať konanie ustanovené v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES.

(5) Rozhodnutie Komisie začať konanie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* [2]. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky.

(6) Listom zo 6. januára 2004, zaregistrovaným v Komisii 9. januára 2004, Spojené kráľovstvo reagovalo na rozhodnutie Komisie začať konanie.

(7) V listoch z 25. februára 2004, 27. februára 2004, 1. marca 2004, 2. marca 2004, 3. marca 2004, 4. marca 2004 a 5. marca 2004, zaregistrovaných v Komisii 2. marca 2004, 3. marca 2004, 4. marca 2004, 8. marca 2004 a 10. marca 2004, Komisia dostala postrehy od 11 zainteresovaných strán.

[1] Ú. v. EÚ C 33, 6.2.2004, s. 2.

[2] Pozri poznámku pod čiarou 1.

(8) Listom D/52015 z 18. marca 2004 Komisia tieto pripomienky postúpila Spojenému kráľovstvu, ktoré dostalo možnosť na ne reagovať.

(9) Spojené kráľovstvo vyjadrilo svoj názor k pripomienkam tretích strán listom z 29. apríla 2004, zaregistrovaným v Komisii 3. mája 2004.

(10) Listom z 23. júna 2004, zaregistrovaným v Komisii 24. júna 2004, Spojené kráľovstvo poskytlo ďalšie informácie týkajúce sa ohláseného opatrenia.

II. PODROBNÝ OPIS OPATRENIA

1. Cieľ opatrenia

(11) Opatrenie je zamerané na poskytovanie prostriedkov rizikového kapitálu malým a stredným podnikom [3] (ďalej len „MSP") v Severnom Írsku založením nového fondu rizikového kapitálu.

(12) Cieľom fondu Invest Northern Ireland Venture 2003 (ďalej len „fond") je riešiť špecifické ťažkosti s financovaním, s ktorými sa potýkajú MSP v Severnom Írsku.

(13) Komisia schválila 4. februára 2003 Fond pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky [4], program zastrešujúci všetky regióny v Spojenom kráľovstve, vrátane Severného Írska.

(14) Fond pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky upravuje zakladanie fondov rizikového kapitálu so zameraním na financovanie rizikovým kapitálom pre MSP na celom území Spojeného kráľovstva a na Gibraltári.

(15) Vo svojom rozhodnutí zo 4. februára 2003 Komisia schválila rizikový kapitál so štátnou pomocou v určitých ekonomických oblastiach, ktoré sú kvalifikované na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, do maximálnej výšky 750 000 EUR v jednej tranži.

(16) Keďže Severné Írsko v súčasnosti patrí k oblastiam kvalifikovaným na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES [5], investície do MSP v Severnom Írsku, spadajúce pod zastrešujúci program Fond pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky, sú obmedzené na 750 000 EUR v jednej tranži.

(17) Vzhľadom na výnimočné výzvy, ktorým Severné Írsko čelí, orgány Spojeného kráľovstva zamýšľajú prostredníctvom ohláseného opatrenia poskytnúť MSP v Severnom Írsku financovanie rizikovým kapitálom do výšky 1 500 000 GBP (2,2 milióna EUR) v jednej tranži, čím sa prekročí maximálna výška investícii schválená v rozhodnutí týkajúcom sa Fondu pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky.

(18) Všetky ostatné podstatné aspekty ohláseného opatrenia spĺňajú podmienky stanovené v rozhodnutí o Fonde pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky.

2. Opis opatrenia

Právny základ programu

(19) Právnym základom programu je článok 7 Poriadku priemyselného rozvoja (Severné Írsko) [Industrial Development (Northern Ireland) Order] z roku 1982.

Rozpočet programu

(20) Spojené kráľovstvo navrhuje založiť fond rizikového kapitálu s objemom GBP 15 miliónov (22 miliónov EUR) až 20 miliónov GBP (29 miliónov EUR).

(21) V prípade, že sa získa menej než 20 miliónov GBP (29 miliónov EUR), vládny príspevok sa zníži *pro rata*.

(22) V prípade, že sa získa viac než 20 miliónov GBP (29 miliónov EUR), fond bude prijímať dodatočné investície od investorov zo súkromného sektoru. Vládne financovanie sa však v tomto prípade nezvýši na zodpovedajúcu úroveň.

(23) Za žiadnych okolností verejný príspevok do fondu neprekročí 50 percent celkového objemu prostriedkov fondu.

Trvanie programu

(24) Fond bude novozaložený ako spoločnosť s ručením obmedzeným na 10 rokov s možnosťou predĺženia so súhlasom všetkých investorov max. na 12 rokov s cieľom zjednodušiť úspešný odchod z fondu.

Príjemcovia programu

(25) Program bude platiť len pre malé a stredné podniky v Severnom Írsku.

(26) Firmy v ťažkostiach sú z programu vylúčené.

---

[3] Definícia malého a stredného podnikania, ktorú na účely programu uplatnili orgány Spojeného kráľovstva, je v súlade s definíciou uvedenou v prílohe I nariadenia Komisie (ES) č. 70/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom (Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 33). Nariadenie v znení zmien a doplnení nariadenia (ES) č. 364/2004 (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2004, s. 22).

[4] Štátna pomoc N 620/2002 – Spojené kráľovstvo: „Fond pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky". Rozhodnutie Komisie zo 4. februára 2003 (K/2003/110).

[5] Štátna pomoc N 265/2000 – Spojené kráľovstvo: „Mapa regionálnej pomoci 2000 – 2006" (Ú. v. ES C 272, 23.9.2000, s. 43).

(27) Prostriedky sa poskytujú podnikom v sektoroch trpiacich nadmernou kapacitou, vrátane lodiarstva a odvetví Európskeho spoločenstva uhlia a ocele.

Výška investícií

(28) Fond bude do príjemcovských MSP investovať v rozmedzí od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milióna GBP (2,2 milióna EUR). Príležitostne sa môžu realizovať ďalšie investície v nasledujúcom kole financovania. Tieto rozhodnutia sa prijímajú nezávisle od predošlých investičných rozhodnutí a zakladajú sa na výkonnosti príjemcovského MSP.

Kumulovanie pomoci v rámci programu

(29) Orgány Spojeného kráľovstva deklarovali, že všetkým MSP, ktorým sa dostane financovania rizikovým kapitálom v rámci programu, bude počas trvania investície akákoľvek ďalšia predpokladaná regionálna pomoc a pomoc pre MSP znížená o 30 % intenzity pomoci, ktorú by Komisia bola uznala za zlučiteľnú, nebyť uvedeného financovania.

Dôvody začatia konania

(30) Oznámenie Komisie o štátnej pomoci a rizikovom kapitále (ďalej len „oznámenie") [6] uznáva úlohu verejného financovania opatrení rizikového kapitálu iba obmedzene ako riešenie identifikovateľných zlyhaní trhu.

(31) Podľa oznámenia určité faktory pôsobiace negatívne na prístup MSP ku kapitálu, ako napr. nedokonalá alebo asymetrická informovanosť o vysokých transakčných nákladoch, môžu viesť k vzniku takých zlyhaní trhu, ktoré by opodstatňovali štátnu pomoc.

(32) Podľa oznámenia ďalej v Spoločenstve vo všeobecnosti neexistuje žiadne zlyhanie trhu rizikového kapitálu, skôr sa tu vyskytujú trhové medzery v prípade niektorých typov investícií na určitej úrovni života podnikov, ako aj konkrétne ťažkosti v regiónoch kvalifikovaných na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a) a c) Zmluvy o ES („regióny kvalifikované na pomoc").

(33) Oznámenie ďalej vysvetľuje, že vo všeobecnosti Komisia požaduje dôkazy o nedostatku trhu predtým, než povolí opatrenia rizikového kapitálu.

(34) Komisia však môže uznať existenciu zlyhania trhu bez predchádzajúceho predloženia dôkazov, a to v prípadoch, keď každá tranža prostriedkov pre podnik z opatrení rizikového kapitálu, ktoré sú úplne alebo čiastočne financované prostredníctvom štátnej pomoci, bude predstavovať max. 500 000 EUR v oblastiach, ktoré nie sú kvalifikované na pomoc, 750 000 EUR v oblastiach kvalifikovaných na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, alebo 1 000 000 EUR v oblastiach kvalifikovaných na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a) zmluvy.

(35) Z toho vyplýva, že v prípade prekročenia týchto čiastok, Komisia bude požadovať preukázanie existencie zlyhania trhu, ktoré opodstatňuje navrhované opatrenie rizikového kapitálu, predtým, než posúdi zlučiteľnosť opatrenia v súlade s pozitívnymi a negatívnymi kritériami vymenovanými v bode VIII.3 oznámenia.

(36) Program Invest Northern Ireland Venture 2003, navrhovaný Spojeným kráľovstvom, predpokladá investície rizikového kapitálu v rozsahu od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milióna GBP (2,2 milióna EUR) na investičnú tranžu pre MSP v Severnom Írsku.

(37) Podľa Mapy regionálnej pomoci 2000 – 2006 pre Spojené kráľovstvo sa Severné Írsko v súčasnosti klasifikuje ako oblasť kvalifikovaná na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES.

(38) V súlade s ustanoveniami oznámenia by teda Komisia v tomto prípade uznala existenciu nedostatku trhu bez predošlého predloženia dôkazov v prípade, keby financovanie MSP Severnom Írsku rizikovým kapitálom, čiastočne alebo úplne financovaným prostredníctvom štátnej pomoci, bolo obmedzené na max. výšku 750 000 EUR, ustanovenú pre oblasti kvalifikované na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES v súlade s bodom VI.5 oznámenia.

(39) Spojené kráľovstvo v ohlásení opatrenia objasnilo, že s výnimkou navrhovanej maximálnej výšky tranže 1,5 milióna GBP (2,2 milióna EUR) všetky ostatné podstatné aspekty navrhovaného opatrenia budú v súlade s už schváleným Fondom pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky.

(40) Komisia preto zastáva názor, že jej rozhodnutie o Fonde pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky pokrýva všetky investície, navrhované v rámci programu Invest Northern Ireland Venture 2003, v rozmedzí od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 510 000 GBP (750 000 EUR) na jednu investičnú tranžu.

(41) V súlade s ustanoveniami oznámenia si investície rizikového kapitálu, navrhované v rámci programu Invest Northern Ireland Venture 2003, v rozmedzí od 510 000 GBP (750 000 EUR) do 1,5 milióna GBP (2,2 milióna EUR) vyžadujú, aby Spojené kráľovstvo predložilo dôkazy o existencii zlyhania trhu.

[6] Ú. v. ES C 235, 21.8.2001, s. 3.

(42) S cieľom preukázať existenciu zlyhania trhu sa Spojené kráľovstvo odvoláva na niekoľko osobitných zvláštností trhu rizikového kapitálu v Severnom Írsku tak, ako ich zdôrazňuje istá štúdia ([7]). Najhlavnejšími z prednesených argumentov boli:

a) existencia medzery v poskytovaní rizikového kapitálu pre MSP v Severnom Írsku v sektore obchodov s rozsahom v rozmedzí 250 000 GBP (367 000 EUR) až 1,5 milióna GBP (2,2 milióna EUR);

b) kým rovnaké zlyhanie trhu existuje aj v iných regionálnych ekonomikách, v Severnom Írsku je významnejšie z týchto dôvodov:

i) Trh rizikového kapitálu v Severnom Írsku o mnoho rokov zaostáva za zvyškom Spojeného kráľovstva, pokiaľ ide o celkovú výšku investícií, počet uzavretých obchodov, počet fondov a dostupnosť kvalifikovaného manažmentu fondov;

ii) Veľkosť trhu Severného Írska a fakt, že je fyzicky oddelený od zvyšku Spojeného kráľovstva, ako aj dlhotrvajúci vplyv občianskych nepokojov v Severnom Írsku vyústili do absencie akýchkoľvek fondov rizikového kapitálu vo vlastníctve čisto súkromného sektoru, či už sídliacich v Severnom Írsku, alebo investujúcich do MSP v Severnom Írsku z iných častí Spojeného kráľovstva;

iii) okrem toho je ťažké prilákať skúsených manažérov fondov do Severného Írska.

(43) Listom z 26. novembra 2003 Komisia informovala Spojené kráľovstvo o svojom rozhodnutí začať konanie ustanovené v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES vo veci programu Invest Northern Ireland Venture 2003.

(44) V tomto liste Komisia uviedla, že má pochybnosti, či argumenty, predložené Spojeným kráľovstvom na potvrdenie existencie zlyhania trhu, dostatočne opodstatňujú poskytnutie tranží investícií rizikového kapitálu, ktoré v značnej miere prekračujú maximálne sumy stanovené v oznámení pre oblasti kvalifikované na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES.

(45) Komisia ďalej ozrejmila, že podľa nej je potrebná podrobnejšia analýza tejto problematiky. Do takejto analýzy treba zahrnúť postrehy zainteresovaných strán. Až po zohľadnení pripomienok tretích strán bude Komisia schopná rozhodnúť, či opatrenie navrhované Spojeným kráľovstvom má vplyv na podmienky obchodovania v takom rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

([7]) „Zlyhanie trhu v ponuke fondov rizikového kapitálu pre MSP v Severnom Írsku“. Invest NI, október 2002.

III. PRIPOMIENKY ZAINTERESOVANÝCH STRÁN

(46) V reakcii na uverejnenie rozhodnutia otvoriť formálne konanie v *Úradnom vestníku Európskej únie* Komisia dostala postrehy týchto zainteresovaných strán:

— Enterprise Equity (NI) Limited

— Momentum Northern Ireland

— Qubis Limited

— Ulster Farmers' Union

— CBI Northern Ireland

— Institute of Directors Northern Ireland

— Investment Belfast Limited

— Inter Trade Ireland

— BDO Stoy Hayward

— The Ulster Society of Chartered Accountants

— International Fund for Ireland.

(47) Všetky pripomienky boli kladné a podčiarkovali dôležitosť opatrenia, ako aj primeranosť navrhovanej maximálnej výšky investícií.

(48) Argumenty prezentované zainteresovanými stranami zdôrazňujú ťažkosti, ktoré majú miestne podniky v Severnom Írsku so získavaním kapitálových prostriedkov vo výške od 1 milión GBP (1,5 milióna EUR) až 1,5 milióna GBP (2,2 milióna EUR). Je to predovšetkým v dôsledku týchto faktorov:

a) rizikové fondy v ostatných častiach Spojeného kráľovstva zvyšujú minimálnu úroveň investícií, čo sa odráža aj v Severnom Írsku;

b) periférnosť Severného Írska negatívne vplýva na fondy, pokiaľ ide o náklady;

c) fondy z ostatných častí Spojeného kráľovstva a Írskej republiky prevažne nemajú záujem realizovať investície tohto rozsahu v Severnom Írsku a v Severnom Írsku nie je k dispozícii miestny kapitál, ktorý by bol schopný realizovať takéto investície;

d) celkové negatívne vnímanie Severného Írska z dôvodu občianskych nepokojov v minulosti naďalej negatívne vplýva na prístup investorov pri úvahách o Severnom Írsku ako o vhodnej investičnej lokalite.

IV. PRIPOMIENKY OD SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA

(49) Pripomienky Spojeného kráľovstva k rozhodnutiu Komisie začať formálne konanie ustanovené v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES, ako aj postrehy tretích strán sú zhrnuté v nasledujúcich odôvodneniach.

(50) Je niekoľko všeobecných ekonomických slabých stránok, ktoré treba vyriešiť na zlepšenie konkurenčného postavenia Severného Írska:

a) Hrubý domáci produkt (HDP) Severného Írska na osobu nedosahuje priemer Spojeného kráľovstva (77,5 % priemeru Spojeného kráľovstva). V 90. rokoch 20. storočia sa táto medzera len okrajovo zvýšila (o 3 percentuálne body od roku 1989);

b) celková produktivita ekonomiky meraná HDP na zamestnanca v Severnom Írsku je nižšia ako rovnaký ukazovateľ Spojeného kráľovstva (89 % priemeru Veľkej Británie);

c) vysoká miera závislosti na malých podnikoch: celkovo 85 000 podnikov, z ktorých 99 % zamestnáva menej než 50 zamestnancov a 93 % zamestnáva menej než 10 zamestnancov;

d) výroba je stále závislá na „tradičných odvetviach" s nízkou pridanou hodnotou, sektor služieb, ktorý sa vyznačuje vysokou mierou pridanej hodnoty, dosahuje len polovicu veľkosti sektora služieb v Spojenom kráľovstve;

e) málo podnikov založených na poznatkoch v porovnaní s ostatnými regiónmi Spojeného kráľovstva;

f) nízka úroveň inovácií a výskumu a vývoja;

g) jeden z regiónov Spojeného kráľovstva s najnižšou mierou zakladania nových podnikov;

h) nedostatok dlhového a kapitálového financovania dostupného novozaloženým podnikom.

(51) K týmto všeobecným ekonomickým slabým stránkam sa pridáva fakt, že trh rizikového kapitálu v Severnom Írsku je menej rozvinutý v porovnaní s ostatnými regiónmi Spojeného kráľovstva:

a) úroveň investícií rizikového kapitálu v Severnom Írsku v období rokov 1985–2002 predstavovala iba 0,7 % celkových investícií rizikového kapitálu v Spojenom kráľovstve, pričom podiel Severného Írska na HDP Spojeného kráľovstva je 2,2 %;

b) súčasná úroveň aktivity v oblasti rizikového kapitálu v Severnom Írsku by sa musela zvýšiť štvornásobne, aby dosiahla úroveň *per capita* v ostatných regiónoch Spojeného kráľovstva, ako napr. Wales alebo Škótsko.

(52) S týmto javom sa spája niekoľko všeobecných faktorov:

a) periférna poloha: Severné Írsko má značnú nevýhodu v dôsledku svojej geografickej polohy;

b) rast tuzemského podnikania: rast miestnej ekonomiky bol v minulých rokoch výrazne obmedzený v dôsledku občianskych nepokojov;

c) grantová kultúra: táto vznikla v dôsledku potreby vládnych intervencií do aktivít rozvoja priemyslu v Severnom Írsku. Intenzita vládnych intervencií bola oveľa vyššia než kdekoľvek inde v Spojenom kráľovstve. V dôsledku toho podniky neboli pripravené zaoberať sa získavaním nového kapitálu.

(53) V minulých rokoch síce došlo k založeniu niekoľkých fondov, treba však urobiť oveľa viac, predovšetkým pokiaľ ide o vytvorenie zodpovedajúceho toku kapitálu, ale i o rozšírenie škály a množstva investorov:

a) Severné Írsko je v oblasti rizikového kapitálu zastúpené veľmi chabo, sídli tu len niekoľko fondov, ktoré sú zamerané prevažne na obchody malého rozsahu;

b) na plný úväzok v regióne pôsobia iba 3 manažéri fondov rizikového kapitálu;

c) väčšina dostupných fondov rizikového kapitálu ponúka investície do 500 000 GBP (730 000 EUR);

d) štúdie predpokladajú, že priemerný rozsah financovania raného štádia technologických podnikov rastie, ako trh dozrieva. V prípade Severného Írska sa očakáva, že kapitálová medzera prvého kola financovania bude počas nasledujúcich piatich rokov v rozmedzí od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milióna GBP (2,2 milióna EUR);

e) vzhľadom na rastúcu škálu projektov a predpovedaný rast dopytu by v Severnom Írsku v priebehu nasledujúcich piatich rokov mali byť založené dva alebo viac fondov komerčnej veľkosti, každý s prostriedkami vo výške cca 15 miliónov GBP (22 miliónov EUR), pričom jeden z nich by mal byť fond s vládnou pomocou.

(54) Spojené kráľovstvo nepredložilo žiadne ďalšie pripomienky k reakciám tretích strán. Zdôraznilo však silnú podporu zo strany tretích strán v prospech založenia navrhovaného fondu.

V. **POSÚDENIE OPATRENIA**

(55) Komisia preskúmala program vo svetle článku 87 Zmluvy o ES a predovšetkým na základe oznámenia. Výsledky posudzovania sú zhrnuté nižšie v odôvodneniach, počnúc bodom 56.

1. **Zákonnosť**

(56) Tým, že orgány Spojeného kráľovstva ohlásili Komisii zavedenie programu, splnili svoju povinnosť podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES.

2. **Existencia štátnej pomoci**

(57) Spojené kráľovstvo potvrdzuje, že s výnimkou maximálnej prípustnej výšky financovania rizikovým kapitálom na jednu tranžu, všetky ostatné podstatné aspekty programu Invest Northern Ireland Venture 2003 sú v súlade s rozhodnutím Komisie o Fonde pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky.

(58) Posúdenie Komisie, pokiaľ ide o existenciu pomoci v tomto prípade, preto vychádza z posudku realizovaného v tomto rozhodnutí.

(59) Vo svojom rozhodnutí o Fonde pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky Komisia uviedla, že v súlade s bodom IV.2 oznámenia je pri posudzovaní prítomnosti štátnej pomoci potrebné brať do úvahy možnosť, že opatrenie rizikového kapitálu môže poskytovať pomoc na rôznych úrovniach.

(60) Komisia ďalej dospela k záveru, že Fond pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES na úrovni investorov a na úrovni prijímateľských MSP. Komisia tiež dospela k záveru, že štátna pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES nebola prítomná na úrovni fondu, ani pre nezaistené pôžičky poskytované MSP pri bežnej referenčnej úrokovej miere plus 4 alebo viac percentuálnych bodov, ani pre zabezpečené pôžičky pri bežnej referenčnej úrokovej miere.

(61) Tento posudok je stále platný aj pri posudzovaní ohláseného opatrenia v tomto rozhodnutí.

3. **Dôkazy zlyhania trhu**

(62) V súlade s ustanoveniami oznámenia je Komisia ochotná akceptovať existenciu zlyhania trhu bez predloženia ďalších dôkazov v prípade, ak výška prostriedkov rizikového kapitálu, financovaných v celku alebo čiastočne prostredníctvom štátnej pomoci, pre MSP v oblastiach kvalifikovaných na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES je obmedzená na maximálne 750 000 EUR podľa bodu VI.5 oznámenia.

(63) Opatrenie navrhované Spojeným kráľovstvom predpokladá investície rizikového kapitálu v rozsahu 250 000 GBP (367 000 EUR) až 1,5 milióna GBP (2,2 milióna EUR) na investičnú tranžu pre MPS v Severnom Írsku.

(64) Podľa Mapy regionálnej pomoci 2000–2006 pre Spojené kráľovstvo sa Severné Írsko v súčasnosti klasifikuje ako oblasť kvalifikovaná na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES. Podľa Mapy regionálnej pomoci 2000–2006 pre Spojené kráľovstvo sa však Severné Írsko považuje za „netypický región“ spadajúci pod článok 87 ods. 3 písm. c), čomu rozpovedá strop regionálnej pomoci vo výške 40 %, vo všeobecnosti vyhradený pre regióny kvalifikované na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a).

(65) V súlade s ustanoveniami oznámenia Komisia informovala Spojené kráľovstvo, že s ohľadom na skutočnosť, že navrhované investície rizikového kapitálu v rámci ohláseného programu prekračujú prah 750 000 EUR stanovený pre oblasti kvalifikované na pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. c), Spojené kráľovstvo by malo predložiť dôkazy o zlyhaní trhu.

(66) S cieľom dokázať existenciu zlyhania trhu v oblasti investícií rizikového kapitálu presahujúcich 750 000 EUR pre MSP v Severnom Írsku Spojené kráľovstvo predložilo tvrdenia svedčiace o tom, že trh rizikového kapitálu v Severnom Írsku sa vyznačuje jedinečnými zvláštnosťami, ktoré ho odlišujú od ostatných regiónov Spojeného kráľovstva.

(67) Tvrdenia predostreté Spojeným kráľovstvom tiež podporila štúdia, ktorá zdôraznila, že v poskytovaní súkromného rizikového kapitálu pre MSP v Severnom Írsku v segmente obchodov v rozsahu od 250 000 GBP (367 000 EUR) do 1,5 milióna GBP (2,2 milióna EUR) existuje na trhu medzera.

(68) Hoci sa takáto medzera objavuje aj v iných regionálnych ekonomikách, podľa tvrdení Spojeného kráľovstva je najmarkantnejšia práve v Severnom Írsku. Dokazuje to i štúdia predložená Spojeným kráľovstvom.

(69) Podľa tejto štúdie sa aktivita v oblasti rizikového kapitálu v Severnom Írsku, pokiaľ ide o počet uzavretých obchodov a hodnotu obchodov, značne líši od iných regiónov Spojeného kráľovstva, ako napr. Škótsko či región Severozápad a Merseyside. Kým počet uzavretých obchodov pre podniky v ranej fáze podnikania v Škótsku v období rokov 2000–2002 predstavoval 9,9 % celkového objemu uzavretých obchodov vo Veľkej Británii a v regióne Severozápad a Merseyside tvoril 8,1 % celkového objemu, na Severné Írsko pripadalo iba 4,4 % celkového objemu. V prípade podnikov vo fáze expanzie tento ukazovateľ predstavoval 10,2 % celkového objemu Spojeného kráľovstva v Škótsku, 7,9 % v regióne Severozápad a Merseyside, ale iba 2,4 % celkového objemu Spojeného kráľovstva v Severnom Írsku.

(70) Pokiaľ ide o hodnotu uzatvorených obchodov pre podniky v ranej fáze a vo fáze expanzie, štúdia ukazuje, že v oblasti investícií v ranej fáze Škótsko predstavovalo 8,1 % celkového objemu Spojeného kráľovstva v období rokov 2000–2002, región Severozápad a Merseyside 5,7 % a Severné Írsko 2,2 % celkového objemu Spojeného kráľovstva. Rozdiel je ešte výraznejší, ak sa pozrieme na hodnotu uzatvorených obchodov v prípade spoločností vo fáze expanzie. Tu Škótsko tvorí 9,5 % celkového objemu Spojeného kráľovstva, región Severozápad a Merseyside 21,2 % a Severné Írsko iba 0,7 %.

(71) Túto skutočnosť ešte zdôrazňujú údaje v štúdii, ktoré porovnávajú priemernú veľkosť uzavretých obchodov za obdobie rokov 2000–2002. V prípade investícií v ranej fáze predstavuje priemer Spojeného kráľovstva 1,14 milióna GBP, v porovnaní s 0,93 milióna GBP v Škótsku, 0,81 milióna GBP v regióne Severozápad a Merseyside a 0,36 milióna GBP v Severnom Írsku. Tento rozdiel je opäť ešte výraznejší, pokiaľ ide o MSP vo fáze expanzie. Kým priemer Spojeného kráľovstva je 2,82 milióna GBP, v Škótsku je to 2,63 milióna GBP, v regióne Severovýchod a Merseyside 7,62 milióna GBP, v Severnom Írsku priemerná veľkosť uzavretých obchodov za spomínané obdobie dosahuje iba 0,86 milióna GBP.

(72) Tieto čísla, ktoré podčiarkujú relatívne slabé stránky trhu rizikového kapitálu v Severnom Írsku – podľa štúdie Severné Írsko vo všeobecnosti tvorí iba 0,7 % celkových investícií v Spojenom kráľovstve, pričom predstavuje 2,2 percentný podiel na HDP Spojeného kráľovstva – predovšetkým pokiaľ ide o MSP vo fáze expanzie, môžeme vysvetliť, keď sa pozrieme na fondy rizikového kapitálu, ktoré v Severnom Írsku v súčasnosti pôsobia. Z 8 existujúcich a aktívnych fondov rizikového kapitálu iba jeden ponúka financovanie v segmente obchodov s veľkosťou 250 000 GBP až 1,5 milióna GBP, ale už ukončil svoje investičné obdobie. Všetky ostatné fondy ponúkajú iba financovanie pre obchody s nižšou hodnotou než 250 000 GBP.

(73) Štúdia, ktorú Komisii predložilo Spojené kráľovstvo, tvrdí, že táto medzera v oblasti poskytovania kapitálového financovania v segmente investícií s rozsahom od 250 000 GBP do 1,5 milióna GBP je jednoznačne spojená so socio-ekonomickými charakteristikami Severného Írska, už popísanými v odôvodnení v bode 50 a nasledujúcich bodoch. Tieto špecifiká Severného Írska, konkrétne jeho periférna poloha a dedičstvo občianskych nepokojov, ešte viac posilnili dva zdroje zlyhania trhu – nedokonalú alebo asymetrickú informovanosť a vysoké transakčné náklady – tak, ako sú opísané v oznámení.

(74) Komisia vo svojom rozhodnutí začať vo veci navrhovaného opatrenia pomoci konanie ustanovené v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES uviedla, že pokiaľ ide o maximálnu výšku investícií navrhovanú v rámci programu, ktorá v značnej miere presahuje maximálnu výšku investícií stanovenú oznámením, je potrebné získať postrehy zainteresovaných strán, aby bolo možné rozhodnúť, či opatrenie má vplyv na podmienky obchodovania v takom rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

(75) Všetky pripomienky, ktoré Komisia dostala od zainteresovaných tretích strán, boli kladné a podčiarkovali dôležitosť opatrenia vo všeobecnosti, ako aj vhodnosť navrhovanej maximálnej výšky investícií.

(76) Berúc do úvahy informácie predložené v pôvodnom ohlásení, pripomienky predložené zainteresovanými tretími stranami, ako aj dodatočné informácie, ktoré Komisii v nadväznosti na rozhodnutie začať konanie ustanovené v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES predložilo Spojené kráľovstvo, Komisia dospela k záveru, že Spojené kráľovstvo predložilo dostatočné dôkazy o existencii zlyhania trhu rizikového kapitálu v Severnom Írsku.

4. **Zlučiteľnosť opatrenia**

(77) Spojené kráľovstvo potvrdilo, že s výnimkou prípustnej maximálnej výšky financovania rizikovým kapitálom na jednu tranžu, všetky ostatné podstatné aspekty ohláseného programu sú v súlade s rozhodnutím Komisie o Fonde pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky.

(78) Posúdenie zlučiteľnosti oznámenej štátnej pomoci preto nadväzuje na posudok realizovaný v rozhodnutí o Fonde pôžičiek a rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky. V rozhodnutí o tomto prípade Komisia dospela k záveru, že všetky kladné prvky, tak ako ich načrtáva bod VIII.3 oznámenia, boli splnené. Platí to i pre fond Invest Northern Ireland Venture 2003.

(79) Medzi kladné prvky patria tieto prvky:

a) Obmedzenie investovania na MSP, a to na ich počiatočné a rané fázy a/alebo na MSP snažiace sa o expanziu či diverzifikáciu.

b) Zameranie na zlyhanie trhu rizikového kapitálu: poskytovanie prostriedkov MSP v zásade vo forme podielového kapitálu alebo kvázi podielového kapitálu.

c) Na zisky zameraná podstata investičných rozhodnutí: minimálne 40 % kapitálu fondu poskytnú trhovoekonomickí investori. Investičné rozhodnutia budú prijímať profesionálni manažéri fondu, pričom ich odmena bude priamo závislá od výkonnosti fondu.

d) Minimalizácia stupňa deformácie medzi investormi a investičnými fondmi: Investori budú vyberaní na základe konkurenčného výberového konania. Súkromní investori budú informovaní o investičnej príležitosti prostredníctvom inzercie. Žiadna osoba alebo organizácia nebude vylúčená z investovania do fondu. Investori budú vyberaní na základe minimálnych preferenčných podmienok tak, aby mal súkromný sektor motiváciu investovať. Aby sa predišlo nadkompenzácii investorom, zisky sa budú deliť medzi verejných a súkromných investorov podľa ich príslušného podielu na investícii.

e) Sektorálne zameranie: citlivé odvetvia sú vyňaté.

f) Investície na báze podnikateľských plánov: všetky investície sa budú realizovať na báze pevných podnikateľských plánov, ako aj na báze rozličných štandardných obchodných testov, aby sa zaručila variabilita projektu a očakávaná obchodná návratnosť.

g) Predchádzanie kumulovaniu opatrení pomoci tomu istému podniku: orgány Spojeného kráľovstva uviedli, že všetkým MSP, ktoré dostanú prostriedky rizikového kapitálu v rámci tohto programu, bude po dobu trvania investície znížená každá ďalšia predpokladaná regionálna pomoc a pomoc pre MSP o 30 % intenzity pomoci, ktorú by Komisia uznala za zlučiteľnú, nebyť pomoci v rámci programu.

(80) Komisia preto dospela k názoru, že všetky kladné aspekty, ktoré vyžaduje oznámenie, sú v prípade ohláseného programu splnené.

VI. **ZÁVER**

(81) Komisia preto dospela k názoru, že program Invest Northern Ireland Venture 2003 spĺňa podmienky stanovené v oznámení. Ohlásené opatrenie by sa preto malo vyhlásiť za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES ako pomoc na zjednodušenie rozvoja určitých ekonomických činností alebo určitých ekonomických oblastí bez negatívneho vplyvu na obchodné podmienky v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc, ktorú Spojené kráľovstvo plánuje zaviesť v rámci programu Invest Northern Ireland Venture 2003, je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy. Z toho vyplýva, že výkon pomoci sa povoľuje.

Článok 2

Spojené kráľovstvo predloží výročnú správu o výkone pomoci.

Článok 3

Toto rozhodnutie je adresované Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska.

V Bruseli 20. októbra 2004

Za Komisiu

Mario MONTI

člen Komisie